

**nationale
ombudsman**

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De minister
Mevrouw K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Geachte mevrouw Ollongren,

Bij brief van 26 februari 2020 informeerde ik u over mijn onderzoek naar aanleiding van een signaal van een moeder over de problemen die zij ondervindt als zij met haar minderjarige zoon wil reizen. Ook stelde ik u in die brief vragen. Hierbij informeer ik u over de afronding van dit onderzoek.

Signaal

Kort gezegd stelt de moeder dat bij iedere paspoortcontrole door de Koninklijke Marechaussee (KMar) bij het vertrek uit Nederland problemen ontstaan, omdat er geen document is waarmee zij kan aantonen dat zij het eenhoofdig gezag heeft over haar zoon en zij dus alleen mag reizen met haar zoon.

Onderzoek

Tijdens het onderzoek hebben wij gesprekken gevoerd met het Centrum Internationale Kinderontvoering (Centrum IKO) en de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB). Ook hebben wij van u antwoorden ontvangen op onze schriftelijke vragen.

Uit het onderzoek kwam naar voren dat de paspoortcontrole door de KMar niet eenvoudig is bij een moeder die stelt altijd als enige het gezag te hebben gehad over het kind. Dit komt doordat er niet één document bestaat waarmee een moeder kan aantonen dat zij vanaf de geboorte van haar kind als enige het gezag heeft. Bij de controle moet de KMar aan de hand van verschillende documenten beredeneren dat de moeder als enige het gezag heeft. Dit vraagt tijd en hiervoor is specifieke kennis nodig bij de KMar.

Uit uw schriftelijke beantwoording op onze vragen en de door ons gevoerde gesprekken kwam naar voren dat het signaal van de moeder niet op zichzelf staat en wordt herkend door de verschillende betrokken organisaties. Zij zijn zich bewust van de problematiek en hebben inmiddels actie ondernomen. Zo heeft de NVVB in samenwerking met het Centrum IKO een nieuw uittreksel ontwikkeld waaruit blijkt wie het gezag over het kind heeft. Dit betekent dat een moeder met één document kan aantonen dat zij het eenhoofdig gezag over haar kind heeft.

Artikel

Om meer bekendheid te geven aan deze problematiek en het nieuwe uittreksel, hebben wij samen met de NVVB een artikel hierover geschreven in het vakblad van de NVVB. Hierin is ook een reactie van de KMar en van het Centrum IKO opgenomen. In de bijlage vindt u dit artikel dat ook op onze website gepubliceerd wordt.

Pagina 1

Datum

9 december 2020

Onderwerp

Onderzoek

Ons nummer

2019.32720

Uw bericht / kenmerk

Bijlage(n)

1

Contactpersoon

Sandra Hoogendijk
T 070 356 35 89 SHK/avm

Nationale ombudsman

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
post@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

Aandachtspunten

Ik vind het belangrijk dat deze problematiek wordt opgelost en de dienstverlening aan de burger verbetert. De nu ondernomen acties zijn een stap in de goede richting en een mooi voorbeeld van samenwerking tussen de betrokken organisaties. Zoals in het bijgevoegde artikel staat, verwacht ik dat:

- gemeenten ervoor zorgen dat het nieuwe uittreksel beschikbaar is;
- gemeenten actief informatie verstrekken aan burgers over het bestaan van dit nieuwe uittreksel;
- gemeenten het nieuwe uittreksel uit zichzelf aanbieden aan burgers;
- gemeenten voor het nieuwe uittreksel niet meer kosten in rekening brengen dan gangbaar is voor vergelijkbare uittreksels.

Uit een enquête van de NVVB blijkt dat sommige gemeenten het lastig vinden om op basis van de Basisregistratie Personen conclusies te trekken over het gezag. Ook zijn niet alle gemeenten bekend met het nieuwe formulier of bieden zij dit niet uit eigen beweging aan. Het wijzen op het bestaan van het formulier en het promoten van het gebruik ervan door gemeenten verdient nog de nodige aandacht.

Ik verzoek u het gebruik van het nieuwe uittreksel actief te promoten via de u ter beschikking staande kanalen. Wij blijven deze problematiek volgen. Eventuele nieuwe signalen delen wij met u en met de NVVB.

Onze contactpersoon bij uw organisatie [REDACTED] ontvangt een kopie van deze brief. Hierbij is ook vermeld met wie hij contact kan opnemen als er vragen zijn.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen